

Ovartaci – i flere dimensioner

AF MIA LEJSTED/EDDIE DANIELSEN

■ **Udgivelsen:** *“Ovartaci i flere dimensioner” er første del af en komplet fortegnelse over Ovartacis værker, men den står sig fint på egen hånd. Her fokuserer vi på Ovartacis tredimensionelle værker, skulptur i form af hans realisering af sin nære familie, kærestes, veninders og andre væsener i form af større og mindre dukker i forskellige materialer. Vi møder bygninger, maskiner, rygefantomer, fabelvæsener med mere i et formsprog, der varierer fra det sart poetiske til det fysiske og sanselige.*

Ovartaci var yderst produktiv i årtier, indtil hans skabertrang klingede ud i de sidste år af hans lange liv. Han tegnede, malede og formgav alverdens materiale fra stof, pap og metaldåser, som han klippede op i strimler til gips, papmache og metaltråd. Han var yderst opfindsom og anerkendte ikke grænser i sine kunstneriske udfoldelser. Hans skabertrang og vilje var stor, og for Ovartaci var udgangspunktet ikke, at det var umuligt, tværtimod arbejdede han lige så let i det tredimensionelle som i tegning og maleri. Og her fristes man til at sige, at Ovartaci altid, og uanset hvilke

materialer, arbejdede i flere dimensioner, når man netop tænker på de verdener – mange lag og tilstande, han beskriver i sine billeder.

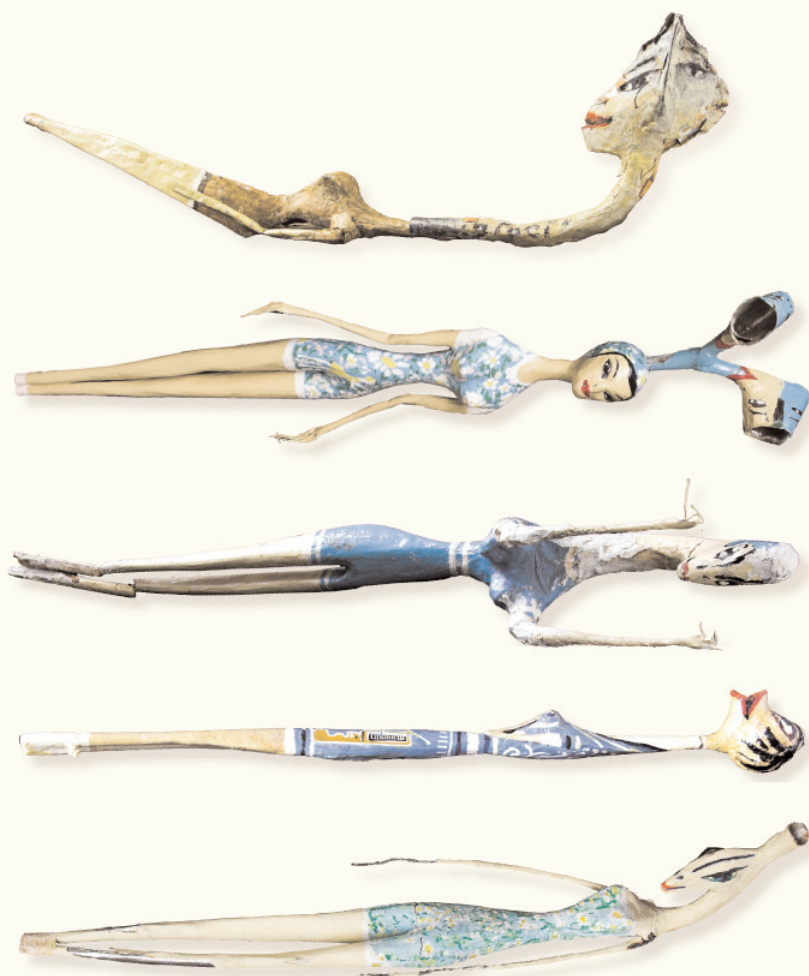
Transformation

Gennem 56 år som psykiatrisk patient udfoldede Ovartaci sit eget personlige kunstneriske univers på og med de forhåndenværende materialer. Alt tilgængeligt toges i brug som kunstnerisk råmateriale: konservesdåser, tandpastatuber, indpakningspapir, lagener, en tæppebanke, en ukulele og meget mere. Selv sin krop bearbejder han: Ovartaci kreerer,

Ovartaci

I flere dimensioner
In more Dimensions

gennem smerte og afsavn, det nye menneske, som han har drømt om. Han bliver sin egen skabelse, kvinden, frk. Ovartaci.

Louis Marcussen kommer til verden i den lille østjyske købstad Ebeltoft d. 26. september 1894.

Som barn og ung er Ovartaci en enspænder, og efter en forsøgsvis emigration til Argentina i slutningen af 1920'erne går det galt. Følgende på nogle optrin hos familien i hjembyen bliver Ovartaci tvangsindlagt på det psykiatriske hospital i Risskov i 1929, og ser man bort fra et 11-årigt ophold på den psykiatriske plejeanstalt, Dalstrup på Djursland, forlader han aldrig mere hospitalet, som bliver hans hjem i 56 år.

Overtossen

Allerede i begyndelsen af 1930'erne under indlæggelsen i Risskov introducerer Louis Marcussen sit alter ego – "Ovartaci". Anekdoten, som giver en plausibel forklaring på det nye navn er, at Louis Marcussen ser sig selv som den ledende patient, eller "Overtosse": med jysk dialekt "Overtossi" – altså en rolle modsvarende overlægens i hospitalets hierarki.

Som patient og menneske havde Ovartaci, ligesom sin kunst, flere dimensioner.

Geni, visionær, verdenskunstner, børnenes og kvindekønnets ven og en fantastisk fabelfortæller er nogle af ordene, der tæller på solsiden. Hallucineret, paranoid, megalomanisk, til tider volde-

lig over for patienter og personale er nogle af skyggesiderne.

I løbet af 1950'erne, efter tilbagekomsten til Risskov, bliver Ovartacis transformation til et feminint væsen virkelig gjort. Indledningsvis anmoder Ovartaci i 1951 om at få udført en kastration. Dette bevilges, da lægerne mener, at det vil kunne "... dæmpe hans seksuelt betingede vrangforestillinger ...". Operationen udføres, men ikke til Ovartacis tilfredshed. Han lider stadig under sine drifter. Derefter følger, slag i slag, hans egne to forsøg på at fjerne penis, først et mislykket med barberblad, dernæst succes med et høvlejern i hospitalets snedkerværksted. Endelig i 1957 fuldbyrdes transformationen ved en egentlig kønsskifteoperation. Ovartaci er da blevet 63.

Kl. 18.35, den 25. november 1985, i en alder af 91 år, sover Ovartaci stille ind på sygeafdelingen på det psykiatriske hospital i Risskov.

Hans hjerne udtages med henblik på senere undersøgelse.

"Ovartaci i flere dimensioner" vil være i handlen ultimo december.

Forfattere: Mia Lejsted og Eddie Danielsen.

Bogen udgives på dansk/engelsk.

Pris: kr. 200,-

